

**Мен өз елімде жан-жақты білім
ала аламын. Публицистикалық
СТИЛЬ**



- Публицистика (латынша: publicus — көпшілік, әлеумет) — қоғам өмірі үшін маңызды мәселелерді талқылау деген ұғымда жұмсалады
- Публицистика (лат. Publicus - публика, общество) – для общественной жизни, дискуссия и решения различных проблем.

Публицистикалық стиль – қоғамдық-саяси, үгіт-насихаттық әдебиетте, бұқаралық ақпарат құралдарында қолданылатын функциональдық стильдердің бірі. Публицистикалық стилі тыңдармандар мен оқырмандардың арасына кең таралымымен, бейнелеуімен, баяндаудың шешендігімен, жағымды және жағымсыз мағынадағы мәнерлігімен сипатталады. Публицистикалық мәтіндердегі ақпарат дәлелдерді ғана сипаттамайды, сонымен қатар автордың бағасын, пікірін, көңіл күйін көрсетеді, оның түсініктерін және пікірін білдіреді.



Публицистический стиль называют официальным стилем СМИ (средств массовой информации), в том числе – статей, репортажей, заметок, интервью и т. п. Данный стиль чаще используется в письменной речи, реже – в устных формах тех же репортажей или публичных выступлений политических и общественных деятелей. Для публицистического стиля характерно использование оценочной лексики, обладающей сильной эмоциональной окраской (энергичный старт, твёрдая позиция, тяжелейший кризис).



СҰХБАТ/ИНТЕРВЬЮ

Ақпараттанған тұлғамен өткізілетін диалог мәселесін ұйымдастыру. Қысқа және кеңейтілген белгіні құрап, яғни оқиғаларды белгілеп, нақтылығы жөнінде ақпаратты айтып отырады. Сауалнама тек қана оқиға туралы ақпарат алу ғана емес, болжамдарды, бағаларды шығару, қандай да бір оқиғаның себепті-тергеу байланыстарын шығару. Журналисттің рөлі - саралау бағытында өзіңнің сұрақтарың қойып, әңгімелесушіден жауаптарды алу (мән, себеп, нәтиже, шешімнің әдісі).

Интервью — это метод получения информации, стоящий посередине между свободной беседой и массовым опросом и предполагающий сбор данных путем непосредственного общения исследователя с респондентом. Интервьюирование не только расширяет возможности сбора более точной и достоверной информации, но и позволяет глубже проникнуть в проблему исследования.



МАҚАЛА/СТАТЬЯ

Жанр, пікір түріндегі мәселелер немесе көрсетілген зерттеу оқиғаларының нәтижесі, олардың дәйектерімен аралық тезистерінің тізбегі арқылы басты тезистен оның негізін ашу. Мақала нақты шолу мен маңызды оқиғалар мен жағдайларды талдап, журналисттің әртүрлі жұмысының әдісіне сүйенеді, болған істерді түсіндіреді және оқырмандардың болашақтағы өзіндік ойларына бағыттайды. Мұндай басылымдарға жоғарғы әлемдік пікірлер қажет.

Статья — это жанр журналистики, в котором автор ставит задачу проанализировать общественные ситуации, процессы, явления, прежде всего с точки зрения закономерностей, лежащих в их основе.

Такому жанру как статья присуща ширина практических обобщений, глубокий анализ фактов и явлений, четкая социальная. В статье автор рассматривает отдельные ситуации как часть более широкого явления. Автор аргументированно пишет о своей точке зрения.



РЕПОРТАЖ



Бұл журналисттердің жаңалық жанры, яғни оқиғаны баяндау. Бұндай шығарма мамандармен сұхбаттасуды, құжаттарды талдау мен баяндауды, автор оны қалай алғаны жөнінде көзімен көрген адамдармен кездесу, болған оқиғаларға бару туралы баяндау. Репортер үшін тек қана қандайда бір оқиғаны көркемдеп айту ғана емес, сонымен қатар оқырмандардың уайымын туғызатындай етіп жеткізу. Қазіргі журналистикадағы репортаж – қолданыстағы сұрақтарды анықтаудағы, журналисттің белсенді әрекеттері мәтін ретінде көрсетілген.

Репортаж – это жанр информационной журналистики. Главная его цель – передача актуальных сведений прямо с места события, то есть «глазами» автора. Это помогает создать у зрителя впечатление, что он сам присутствует в процессе развития событий и видит все описанное. В репортаже журналист должен непосредственно передавать сведения, не находясь в поисках взаимосвязи и анализа, не выясняя причины и предугадывая возможные последствия. 3



- Жаңа сөздердің енуі, сөз мағынасының кеңеюі, кейбір сөздердің мағынасы тарылуы, тіпті қолданыстан шығып қалуы, терминдердің енуі, жаңаша, мәндес тіркестердің пайда болуы - бәрі осы публицистикалық стиль арқылы танылды.
- **Характерная особенность публицистики состоит также в том, что она воздействует не на одного человека, а именно на массы, на общество в целом и на его отдельные социальные группы.**



Публицистикалық стильдің жазба түрінің ең алғаш қалыптаса бастауы халықтың жалпы мәдениеті мен экономикасына байланысты. Мәдениеті ерте дамыған елдерде публицистикалық жанр ерте қалыптасады. Оған орыс тілі мысал бола алады. Россияда XVIII ғасырда ең бірінші газет жарық көрді; сықак журналдар шыға бастайды. Радищевтің “Петербургтен Москваға саяхаты” сол кезде жалынды публицистикалық шығарма болып есептелген.

Во второй половине XVIII в. появляется необходимость воздействовать печатным словом на умы и сердца просвещенной, читающей публики. В 1769 г. начинает выходить сатирический журнал «Всякая всячина», негласным издателем и активным автором которого была императрица Екатерина. По замыслу «русской Минервы», журнал должен был высмеивать общечеловеческие недостатки.

Домашняя задание:

**Составьте текст, выбрав одно из
вышеперечисленных
методов публицистического стиля.**